

МІЖНАРОДНЕ НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативні освітні компоненти (Цикл професійної підготовки)</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>ECTS 3,0 кр / 90 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Войтко Сергій Васильович, контактні дані: (044) 204-91-03 s.voytko@kpi.ua Практичні: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Войтко Сергій Васильович, контактні дані: (044) 204-91-03 s.voytko@kpi.ua
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс (Google Classroom, Zoom)

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Міжнародне науково-технічне співробітництво» присвячена вивченню засад науково-технічного співробітництва на міжнародному рівні, їх сутності, видів та умов.

Дисципліна передбачає можливість опанування економічних знань разом з інженерно-технічними. Зазначене є актуальним при реалізації інноваційно-інвестиційної моделі соціально-економічного розвитку держави. Конкурентні переваги країни формуються завдяки комерціалізації розробок з високою доданою вартістю. Мова йде про нано- біотехнології, передові наукові досягнення у аерокосмічній галузі, літакобудуванні, суднобудуванні, а також нові матеріали, телекомунікація, машинобудування приладобудуванні. Саме міжнародне

співробітництво надає можливість знаходити свого потенційного споживача як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Дисципліни спрямована на підготовку магістрів до прийняття управлінських рішень стосовно співробітництва на міжнародному рівні, формування успішних економічних моделей співробітництва, проведення організаційно-управлінської та проектної діяльності, розвитку підприємницьких навиків.

Мета курсу:

Метою курсу є формування системи знань, умінь, навиків і компетенцій з міжнародного науково-технічного співробітництва, умов функціонування, різноманітності форм і видів, здатностей до ведення зовнішньоекономічної діяльності на міжнародних ринках з врахуванням особливостей середовища функціонування суб'єктів підприємницької діяльності кожної з країн співробітництва.

Предмет курсу:

Предметом вивчення дисципліни є наукові підходи та практична реалізація форм міжнародного науково-технічного співробітництва, а також характерні ознаки структур, які реалізують міжнародне співробітництво.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких компетентностей:

- Здатність до аналізу сутності та концептуальних засад розвитку міжнародних науково-технологічних відносин у сфері оборонно-промислового комплексу, форм і структури міжнародного науково-технологічного співробітництва (МНТС).
- Здатність виділяти пріоритетні напрямки розвитку МНТС у сфері оборонно-промислового комплексу.
- Здатність визначати потенціал участі України у міжнародному науково-технологічному обміні продукцією оборонно-промислового комплексу.
- ЗК 1 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 4 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 8 - Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- СК 4 - Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК 5 - Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК 6 - Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних програмних результатів навчання:

- ПРН 1 - Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
- ПРН 2 - Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- ПРН 3 - Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПРН 7 - Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- ПРН 12 - Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
- ПРН 14 - Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: ПО 1 - Соціальна відповідальність, ПО 2 - Управління інтелектуальним капіталом, ПО 3 - Прогнозування ризиків та форсайт у міжнародній діяльності.

Постреквізити: ПО 10 – Практика, ПО 11 – Виконання магістерської дисертації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теорія і моделювання процесів міжнародного науково-технічного співробітництва

Тема 2. Моделювання процесів міжнародного науково-технічного співробітництва

Тема 3. Економічна безпека в сфері науково-технічного співробітництва

Тема 4. Прогнозування та планування науково-технічного розвитку

Тема 5. Формування та реалізація стратегій науково-технічного розвитку

Тема 6. Кадрове забезпечення науково-технічного прогресу

Тема 7. Фінансування міжнародного науково-технічного співробітництва

Тема 8. Міжнародна торгівля науково-технічними розробками

Тема 9. Форми та методи інтеграції у науково-технічній сфері

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. США в міжнародних організаціях та структурах багатостороннього співробітництва: навчальний посібник / А. П. Сапсай. – Київ, 2020. – 222 с.
2. Тертишник В. М. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя : Підр. / В.М. Тертишник, Київ: 2021. – 276 с.
3. Войтко С. В. Реалізація освітнього та промислового потенціалів України у глобальних умовах Індустрії 4.0 / С. В. Войтко // Економічний вісник НТУУ “КПІ”. – Київ, 2019. – № 16. – С. 360–369.

Допоміжна література:

1. Pokras, O. S., Voitko, S. V. The cluster approach application for economic ecosystems in the aspect of the precision instrumentation. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, 2018. Vol. IX Issue 8(38), С. 2762-2773.
2. Voitko, S., Trofymenko, O., & Moghaddami, S. (2021). Analysis of the factors that ensure the possibility of developing economic relations in the field of renewable energy between Ukraine and Turkey. *Journal of Economy Culture and Society*, 63, pp. 127-147.
3. Trofymenko, O. Voitko, S., Moki, A., Pyash, O., Kuzminska, N. (2021) Cluster analysis of decarbonisation of the regional economy in the context of the potential of united territorial communities and the alter global vector of development. *The 21st Internat. Scientific Conf. “Globalization and its Socio-Economic Consequences”*. Vol. 129, P. 1-11.
4. Войтко С. В., Носач Ю. О. Удосконалення процесів комерціалізації об’єктів права інтелектуальної власності у сфері комп’ютерних технологій / С. В. Войтко, Ю. О. Носач // Підприємство та інновації : науковий журнал. – Київ : МУФ, 2019. - № 7. – С. 80-84.
5. Войтко С. В. Розвиток економік країн в умовах Next Normality та Industry 4.0 / С. В. Войтко // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – Київ, 2020. – № 17. – С. 93–104.
6. Чех Л. М., Войтко С. В. Комерціалізація продукції наукомістких виробництв України на міжнародних ринках / Л. М. Чех, С. В. Войтко // Економічний аналіз : збірник наук. праць, 2020. – Том 30. – № 4. – 1. С. 101-108.
7. Войтко С. В., Мазанко Т. О. Критичний аналіз вітчизняних наукових доробок у економіко-екологічних дослідженнях / С. В. Войтко, Т. О. Мазанко // Економіка та держава, 2021. – № 8. – С. 58-63.

8. Войтко С. В., Юрчишин О. Я. Засади реалізації інноваційної політики на основі розвитку регіональних хабів 4.0 / С. В. Войтко, О. Я. Юрчишин // Інноваційна економіка: Науково-виробничий журнал. – Тернопіль, 2021. – № 5-6. (88) – С. 31-35.
9. Войтко С. В., Кравчук Ю. Г. Формування і реалізація стратегій розвитку Індустрії 4.0 у міжнародному контексті / С. В. Войтко, Ю. Г. Кравчук // Економіка та держава: науковий журнал, 2021. – № 12. – С. 48-53.
10. Войтко С. В. Чи є можливість розвитку нашого суспільства в умовах глобалізації та занепаду національної економіки? / С. В. Войтко // Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : зб. наук. пр. XVI Міжнар. наук.-практ. конф., Київ 12–13 березня 2020р. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. – 112–114 с.

Інформаційні ресурси:

- <https://ied.kpi.ua/uk> — сайт конференції «Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність»
- <http://www.rada.gov.ua> — сайт Верховної Ради: база даних по законодавству України
- <http://www.kmu.gov.ua> — сайт Кабінету Міністрів України
- <http://me.kmu.gov.ua> — сайт Міністерства економіки
- <http://www.nau.kiev.ua> — сайт нормативних актів України
- <http://www.world-bank.org> — сайт Світового банку
- <http://www.iccwbo.org> — сайт Міжнародної торгівельної палати
- <http://www.oecd.org> — сайт Організації економічного співробітництва та розвитку

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Викладання та опанування освітньої компоненти передбачає: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами. Застосовуються:

- загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, евристичний;
- спеціальні методи навчання: аналітичні завдання, презентації, аналітичні доповіді, метод індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14	Лекції, практичні заняття, заняття із залученням фахівців-практиків, написання модульної контрольної роботи, доповіді з презентаціями, самостійна робота здобувачів, консультації викладача. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу матеріалу, інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> аналітичні завдання, презентації, аналітичні доповіді, метод індивідуальних навчально-дослідних завдань.	Рейтингова система оцінювання, що передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – залік

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекційних та 36 години практичних занять, модульний контроль.

Тиж- день навча- ння	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання	Загальні компетентності, спеціальні компетентності, програмні результати навчання
		Л	П			
1	2	3	4	5	6	7
1-2	Тема 1. Теорія і моделювання процесів міжнародного науково- технічного спів- робітництва	2	4	Л: 1. Науково-технічний процес: етапи, форми, тенденції 2. Техніко-технологічні нововведення та їх життєвий цикл П: Фактори впливу на науково-технічне співробітництво	А3, О	ЗК8, СК5, ПРН1
3-4	Тема 2. Моделювання процесів міжнародного науково- технічного співробіт- ництва	2	4	Л: Моделі міжнародного співробітництва в інноваційній сфері П: Моделювання впливу науково-технічних нововведень на конкурентоспроможність економіки держави та на міжнародну торгівлю	А3, Д, О	ЗК8, СК4, ПРН12, ПРН14
5-6	Тема 3. Економічна безпека в сфері науково- технічного співробіт- ництва	2	4	Л: 1. Стандартизація та сертифікація у науково- технічній сфері. 2. Інтелектуальна власність як складова міжнародної економічної діяльності та форми її захисту П: Інформаційна безпека в процесі міжнародного співробітництва	А3, Д, О	ЗК1, СК6, ПРН7, ПРН12
7-8	Тема 4. Прогнозування та планування науково- технічного розвитку	2	4	Л: 1. Прогнозування на ринку науково-технічних розробок. 2. Методи планування інноваційних процесів П: Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності	А3, Д, О	ЗК8, СК4, ПРН2, ПРН14
9-10	Тема 5. Формування та реалізація стратегій науково- технічного розвитку	2	4	Л: 1. Порядок розроблення інноваційної стратегії. 2. Формування інноваційної політики підприємства П: Взаємообумовленість інноваційної стратегії та інноваційної політики підприємства	А3, Д, О	ЗК4, СК6, ПРН3, ПРН7

1	2	3	4	5	6	
10	Модульна контрольна робота (МКР)		2	Передбачає теоретичні, тестові та аналітичні завдання	Оцінювання ПРН за Т. 1-5	
11-12	Тема 6. Кадрове забезпечення науково-технічного прогресу	2	2	Л: 1. Розвиток інтелектуального потенціалу. 2. Роль академічної освіти у науково-технічному розвитку П: Мотивація наукової діяльності. Теорії міжнародної трудової міграції	А3, Д, О	ЗК4, СК6, ПРН2, ПРН3
13-14	Тема 7. Фінансування міжнародного науково-технічного співробітництва	2	4	Л: 1. Інноваційно-інвестиційна модель розвитку підприємств 2. Валютно-фінансові механізми здійснення міжнародного науково-технічного співробітництва П: 1. Інвестування та венчурний капітал 2. Кредитування та лізингові операції	А3, Д, О	ЗК1, СК4, ПРН7, ПРН14
15-16	Тема 8. Міжнародна торгівля науково-технічними розробками	2	4	Л: 1. Трансфер технологій як об'єкт співробітництва 2. Некомерційні форми передачі технологій П: Ціноутворення у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва	А3, Д, О	ЗК1, СК5, ПРН2, ПРН3
17-18	Тема 9. Форми та методи інтеграції у науково-технічній сфері	2	4	Л: 1. Науково-технічний прогрес: регіональні особливості 2. Транснаціональні компанії в розвитку співробітництва П: Україна та міжнародні організації з науково-технічного співробітництва	А3, Д, О	ЗК4, СК5, ПРН1, ПРН14
Всього		18	36			

Примітка:

Л – лекції, П – практичні заняття, А3 – аналітичні завдання; Д – аналітична доповідь О – опитування; ЗК – загальні компетентності; СК – спеціальні компетентності; ПРН – програмні результати навчання,

Самостійна робота студента

Самостійна робота здобувачів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання теоретичних матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи та підготовки до заліку.

Тиж-день навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин
1-2	Тема 1	<i>Підготовка до опитування на аудиторному занятті: Теорія і моделювання процесів міжнародного науково-технічного співробітництва</i>	9
3-4	Тема 2	<i>Підготовка до опитування: Моделювання процесів міжнародного науково-технічного співробітництва</i>	9
5-6	Тема 3	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання: Економічна безпека в сфері науково-технічного співробітництва</i>	9
7-8	Тема 4	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання: Прогнозування та планування науково-технічного розвитку</i>	9
9-10	Тема 5	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання та МКР: Формування та реалізація стратегій науково-технічного розвитку</i>	9
11-12	Тема 6	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання: Кадрове забезпечення науково-технічного прогресу</i>	9
13-14	Тема 7	<i>Підготовка до опитування: Фінансування міжнародного науково-технічного співробітництва</i>	9
15-16	Тема 8	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання: Міжнародна торгівля науково-технічними розробками</i>	9
17	Тема 9	<i>Підготовка до опитування та аналітичного завдання: Форми та методи інтеграції у науково-технічній сфері</i>	3
18	Залік	Підготовка до заліку	6
<i>Разом</i>			81

МКР – модульна контрольна робота

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять і правила поведінки

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекції та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу здобувача формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у розв'язуванні аналітичних завдань, індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати здобувачам бали у семестровий рейтинг.

На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку.

В аудиторіях на лекційних і практичних заняттях можна користуватись мобільним телефоном у беззвучному режимі.

Захист індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання з освітнього компонента «Міжнародне науково-технічне співробітництво» навчальним планом не передбачаються.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг здобувача. Тому здобувачі мають своєчасно виконувати домашні завдання, писати модульну контрольну роботу у середині викладення курсу.

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), здобувачу надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. У разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, здобувач не допускається до складання заліку в основну сесію.

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали здобувач може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу.

Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Академічна доброчесність

При оцінюванні робіт студентів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності, що докладно описано у Кодексі Честі КПІ ім. Ігоря Сікорського. У разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

При виявленні значного рівня запозичень в першій частині роботи без належного цитування, розрахункова робота не допускається до захисту.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

1. Оцінювання ґрунтується на застосування рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

- a. Модульна контрольна робота (max 30 балів)..
- b. Робота на практичних заняттях (max 40 балів) – передбачає участь у дискусійному обговоренні питань поставлених на лекції;
- c. виконання навчальних завдань (max 30 балів) – передбачає представлення виконаних самостійно та (або) в групах аналітичних завдань;

2. Підсумкова атестація проводиться для студентів, які мають рейтинг менше 60 балів, а також тих, хто хоче підвищити оцінку. Підсумкова атестація проводиться у формі написання залікової контрольної роботи (ЗКР). У цьому разі бали, які студент набрав впродовж семестру, анулюються.

Залікова контрольна робота складається з таких завдань:

- розкриття теоретичних питань (кількість питань – 4, ваговий бал – 5);
- виконання тестових завдань (кількість завдань – 40, ваговий бал – 1);
- виконання аналітичних завдань (кількість завдань – 4, ваговий бал – 10).

Максимальна залікова оцінка – 100 балів.

Максимальна оцінка за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Докладний перелік питань, які виносяться на семестровий контроль, представлений у дистанційному курсі дисципліни.

У випадках оголошення карантину, форс-мажорних обставин тощо, викладання та навчання може відбуватися у дистанційному режимі.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус) складено:

докт. екон. наук., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки

Войтко Сергій Васильович

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023р.).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 11 від 30.06.2023р.).